

Locuint'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decatu numai de la corespondentii regulari ai „Federatiunii“. Articiii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Profilu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siesc lunec . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „

Pentru Roman'a
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei a.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Inscritiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschis-tiune 20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Romanii se misca in Transilvani'a.

Lectorii nostri si voru aduce a minte de telegramulu dela Turd'a, ce l'amu publicatu in unulu d'in numerii precedenti, si care suna: „Inteligenti'a romana d'in tote partile Transilvaniei a decisu a se pune in contielegere cu tote natiunile nemultiumite d'in Austri'a, si a procede uniformu cu aceste in combaterea sistemului de asta-di.“

Noi amu salutatu indata atunci, cu bucuria, acestu pasiu alu inteligentiei romane d'in Transilvani'a, carele nu pote se nu-lu apróbe si inteligenti'a romana d'in Ungari'a, Banatu, ba chiaru si d'in Bucovin'a, si carele nu pote se nu aiba consentiementulu a intregu poporulu romanu.

De astazi si pana asta-di amu primitu unele insciintari mai detaliate, d'in cari estragemu urmatoriele:

Candu s'a luat conclusulu memoratu mai susu, au fostu de facia inteligenti romani d'in Desiu, Gherla, Clusiu, Turd'a, Aiudu, Blasiu, Orestia, Sabiu si Fagarasiu.

Cu acea ocaziune inteligenti'a romana nu s'a marginitu la conclusulu ce amu publicatu; ea a adoptatu si unu programu, care lu reproducem ací:

„1. Aperarea totoruru intereselor natiunei romane in Transilvani'a se concedu unei deputatiuni generali de 3 membri ordinari si 3 suplenti. Pentru ajungerea acestui scopu, deputatiunea, in intielegere cu inteligenti'a romana d'in tote partile tierci, se va ingrigi despre urmatoriele: a) aperarea causei nationali in congregatiunile municipale, unde romanii, de voru si fi in minoritate, voru staru d'in tóte poterile a se propune, desbata si decide tramitarea de representatiuni la Majestate pentru schimbarea sistemului de asta-di; b) inaintarea poporulu in cultura si promoverea intereselor materiali prin industria, meseriesa si comerci; c) aperarea causei nationali pe tote cãile legitime, prin diuaristic'a interna si externa si pre alte cãli potrivite si ducatorie la scopu.

„2. Deputatiunea generale se va pune cãtu mai curendu in strinsa legatura cu inteligenti'a romana d'in Ungari'a si Banatu, si prin tramisi d'in sinulu propriu va statorí d'in preuna cu ea unu programu, dreptu cinosura pentru eluptarea drepturilor nationali. Dupa acesta intielegere se va midi-loef:

„3. O cointielegere cu romanii d'in Bucovin'a, si cu ori care natiune apesata d'in monarchia, in deosebi cu boemii, croatii, serbii, slovenii si altii, spre a purcede cu mai multa energia si rezultatu intru eluptarea drepturilor nationali.

„4. A cercã in totu modulu de a capacita pre unguri despre periculu ce provine pentru ei si pentru noi d'in sistem'a dualistica, si de a midilocí dimpreuna, de se pote cu ei, schimbarea sistemului si restaurarea autonomiei Transilvaniei.

„5. Deputatiunea va subserne petitiune de agratiare in caus'a lui Alesandru Romanu, redactorele „Federatiunii“; precumu si gravamenu pentru a se delaturã Apór d'in oficiu.

„6. Afara de deputatiunea generale se va alege in fia-care municipiu o deputatiune de 10. séu mai multi membri, care prin deputatiunea generale va subserne la locurile mai inalte plangerile si gravaminele municipiului, si va ingrigi pentru realisarea celoru dñe in punctulu 1.

„Aceste deputatiuni voru staru a se intielege cu toti inteligenti d'in municipiu in cause nationali.

„Deputatiunea generale se alege de cãtra intreg'a inteligenti'a romana d'in patria, éra cea municipale de cãtra inteligenti'a d'in municipiu.

„Atãtu pentru un'a cãtu si pentru cealalta alegere voru cerculã in municipie plenipotentie pe cari le va subserie inteligenti'a.

„7. Inteligenti romani ardeleni se oblégã a fi in causele nationali s o l i d a r i : un u l u p e n t r u t o t i s i t o t i p e n t r u ' u n u l u .“

Deodata cu acestu programu ni se impartesiesce si contestulu plenipotentieloru pe care le subserie inteligenti'a in tote partile tierci. Plenipotentia

e forte simpla, si pentru ca se nu porte frica contrarii causei nationali romane cã ar' fi vre-o conjuratiune, éca o publicãmu precum urméza:

„Plenipotentia, prin care subserisii imputernicimu pre domnií Ilie M a c e l a r i u , Gavrilu M a n u si Dr. Ionu R a t i u , éra candu unulu séu altulu d'in acesti-a aru fi impedeatu, pre domnií Ionu H a n e a protopopu, Dr. Avramu T i n c u si Nicolau G a i t a n u avocatulu, de a aperã interesele nationale ale Romaniloru d'in Transilvani'a pre cale legale, si totodata a subserne la locurile mai inalte gravaminele romaniloru ardeleni preste totu, si in specie in caus'a espossessionarei Tofaleniloru, precum si a esoperã agratiarea lui Alesandru Romanu, redactorele Federatiunii.“

Precum vedemu, romanii lucra pe facia si nu in ascunsu, si, precum ni se scrie, inteligenti'a e prè resoluta de a face pasi pentru salvarea nationalitatii romane.

Ne marginim ací la enumerarea acestoruru fapte, si dorim si noi rezultatulu celu mai fericitu atãtu pentru natiunea romana, cãtu si pentru cealalte popore d'in patria.

Crisea ministeriale in Bucuresci.

Strike-ulu culegatoriloru de la tipograffele pestane nu ni-a permis pana acum se raportãmu lectoriloru nostri despre multe intemplaminte, ce sunt de una importantia mare pentru noi; asiè e, de esemplu, schimbarea ce se fece in ministeriulu Romaniei libere, carea degenerã, in fine, pana la demissiunarea intregulu ministeriu Cogalniceanu — Ghica. Compusu d'in eleminte eterogene, cu pareri si tendintie forte diferitorie, acestu ministeriu n'a mai potutu sustã. Mai antiãu s'a retrasu dlu Cretescu, ministru alu cultelor (portfoiulu dsale fú datu dlui Marzescu, fostu prefectu); dlu C. Borescu inca si-dede demissiunea (fú inlocuitu prin dlu Callimache Catargiu, fostu prefectu), asemene facú apoi si dlu Cogalniceanu (ministeriulu se intregi prin dlu G. Cantacuzinu, fostu vice presied. III. in camer'a dep.)

S'a dñsu in camera, cã intrarea celoru 2 prefecti in cabinetu a vatematu constitutiunismulu, carele pretinde, ca ministeriulu constitutiunалу se nasca d'in majoritatea camerei. Au urmatu interpellatiuni si discutatiuni infocate. S'au retrasu ministeriulu de interne. Camer'a manifestã, in siedinti'a sa de la 26 jan. v., nemultiamirea sa cu guvernulu si cu situatiunea creata de elu. S'au facutu doue propuneri pentru a se dá guvernulu votu de blamu. Sgomotu mare. Dlu primu-ministru, Dem. Ghica, ofensã, cu acésta ocaziune, pre presiedintele camerei, Balsiu; i-smulse adeca, d'in mani clopotielulu, si urcandu-se la tribuna, lu scuturã furiosu, pentru a mediu-loef incetarea sgomotului.

Presiedintele si mai multi deputati protestara. Sgomotu teribilu. In siedinti'a de la 27. jan. dlu primu ministru citesce camerei mesagiulu domnescu, prin carele se face cunoscutu, cã primindu-se demissiunea ministriloru, ei sunt insarcinati a continua lucrãrile pana la formarea unui altu cabinetu.

Siedintiele camerei s'au aménatu pana la compunerea cabinetulu.

Nu scimu inca, cari sunt barbati, cari voru fi chiamati a compune noulu cabinetu. Sentim insecesitate, ca destinele Romaniei libere, identice cu ale nostre, se fia concediute unoruri omeni capabili de a corespunde misiunii sublime, ée are unu guvernulu alu unei Romanie libere.

Se afirma in foiele vienesce, cã dlu Balsiu, pres. camerei, si dlu Plagino, pres. senatulu, sunt insarcinati cu formarea noulu cabinetu.

Unu telegramu d'in 14 curinte spune éra-si cã cabinetulu romanu s'a formatu asiè: Alesandru G o l e s c u presiedinte si min. de interne, V i o r e a n u alu justitiei, I. Cantacuzinu alu fin. M a n u , de resbelu, C o s s a d i n i alu lucrãrilor publice si M a r z e s c u , de culte. Afacerile este-terne sunt vacante. Ce ministeriu va fi si acestu-a?

Dlu Aloisiu Wlad de Salisce, jude la tabl'a regéscã d'in Pest'a si fostu deputatu alu cerculu de Diorlentiulu-Mare, ni tramise spre publicare urmatoriu actu:

Cãtra alegatori cerculu Diorlentiulu-Mare.

Stimati alegatori ai mei!

Majestatea Sa cesaro-apostolica-regéscã, cu prégrãtiosulu decretu de datulu 22 Oct. 1869, la propunerea ministrulu reg. ung. de justitia, binevoindu a me numi de jude ordenariu alu tablei reg. judecãtoresci d'in Pest'a — dupa ce, in urm'a punctulu a) alu §. 8 alu art. de lege IV. d'in 1869, unu jude regescu nu pote fi totu-o-data si deputatu dietale, — fui constrinsu a resemnã la demnitatea de deputatu alu cerculu Diorlentiulu-Mare.

Mare si indelungata lupta au avutu de a suferi inim'a si mintea mea, pana candu m'am potutu resolve la acestu pasiu.

Cã-ci de si starea de jude la uniculu tribunalu apelatiunалу alu unei tierce ca Ungari'a este marétia si de nenumerati oftata, precum si léfa anuale de 3000 fl. v. a. incepiata cu ace'a diregatoria este séu baremu se pare a fi cam grasciora séu tocmã grasa, cu atãtu mai vertosu, cã este insocita de una sumulitia de 400 fl. v. a. ca bani de cortelu; eu totu-si, de una parte cunoscundu-mi slabitiunea ochiloru, cari o muncitura neintrerupta diu'a-noptea, ce se potfescce la acelu tribunalu, nu potu suferi fára ca vederea-mi se se ruinedie cu totulu, éra de alta parte bucurandu-me de una pusetiune favorabile ca v. comite secundariu si presiedinte alu tribunalulu in inclitulu comitatu alu Carasiulu, si totu odata deputatu dietale, dupa acésta stralucita stare nu-mi pré bateam capulu, ba erãm determinatu mai bucuros a remanè in starea mea ca atare pana la organizatiunea venitoria a tribunaleloru de prim'a instantia, cu carea ocaziune apoi aveam de ougetu séu a peti unu postu de presiedinte la vre-unu tribunalu séu a me reintorce la advocatura, ce mi-a parutu reu de o mie de ori cã am parasitu-o. Si in acestu intielesu m'am fostu dechiaratu si dlui ministru de justitia, carele ca unu veteranu condeputatu alu meu, nutrindu una buna vointia amicabile cãtra mine, de locu dupa ce ajunse ministru si mai tardiu la finea anulu 1868, mi-a deschis prospectu la unu postu de jude la tabl'a reg. ung. d'in Pest'a, ba candu veni in combinatiune serioasa de a fi numitu, in 7. Juliu alu anulu trecut, i-am dechiaratu si in scrisu, cã numai in acelu casu voiu primu diregatori'a de jude alu tablei regesci, déca anii mei de sierbitiu mi-se voru computã, si acésta mi-se va asecurã si in decretulu de numire.

De alta parte — marturisescu sinceru — mi se sfãsiã inim'a de dorere, cã am se me indepartediu de la terenulu luptelor parlamentare, pre care, in decursu cam de unu patrariu de seclu, secerasem respectulu compatriotiloru mei fára deosebire de nationalitate, recunoscintia conationaliloru mei si a dameloru romane, a caroru Reunione a incununatu luptele mele parlamentare, susceptu in interesulu natiunei, alu carei fiiu credintiosu am fostu (inca pre atunci, candu unii omeni de asta-di ai nostri d'entre coi cu gura mare, cari asta-di me osendescu, se afãu in leaganu séu nice idea nu aveãu despre nationalitate, li lipseã cu totulu iubirea cãtra poporulu apesatu si batjocurit d'in alu carui-a sinu au esitu, ba unii si-abnegãu originea romana de carea li erã rusine), sum si voiu fi purarea.

Mai departe, daca cugetãm la ace'a, cã am se me despartu de cerculu alegatoriu, ce avui rar'a fericiore de a-lu poté representã in patru ronduri si cã daca voiu resemnã, stimatiloru si sinceru amatiloru mei alegatori, caroru-a li sum detoriu cu atãt'a multiamita pentru sprignirea loru neinteresata, li voiu casunã incomoditatea de a se infacisiã de nou si anume in tempu de tomna ploiosu séu de ierna friguros, la loculu alegerei; cã cu ocaziunea unei noue alegeri se pote intemprã vre-o bataia, ce in patru ronduri fi incungiuurata: me inforãm.

Aceste si deosebitu impregiurarea, cã consiliulu ministerialu n'a incuveniatu conditiunea mea sus-mentiu-nata, mi-au frementatu mintea indelungatu, si numai la o luna dupa numirea mea adeca in 24 Novembre 1869, si atunci inca numai la indemnarea dlui ministru de justitia, m'am resolutu a mi-da resemnatiunea.

Sciu pré bine, si acésta o si recunosc buculosu, cã

